

TEHNIKE I METODE ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA U OCJENI POSLOVANJA PODUZEĆA - PRIMJER ATLANTSKE PLOVIDBE D.D.

Kalinić, Maroje

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:883703>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-27**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**TEHNIKE I METODE ANALIZE FINANCIJSKIH
IZVJEŠTAJA U OCJENI POSLOVANJA
PODUZEĆA – PRIMJER ATLANTSKE
PLOVIDBE D.D.**

Mentorica:

Doc. dr. sc. Sandra Pepur

Student:

Maroje Kalinić

Split, rujan, 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1 DEFINICIJA PROBLEMA	3
1.2 CILJ RADA	3
1.3 METODE RADA.....	3
2. TEMELJNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI I REGULATORNI OKVIR FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA	4
2.1 BILANCA	6
2.2 RAČUN DOBITI I GUBITKA	7
2.3 IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI.....	8
2.4 IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU	10
2.5 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA.....	11
2.6 BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE	12
3. TEHNIKE I METODE ANALIZE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ...	13
3.1 HORIZONTALNA ANALIZA	13
3.2 VERTIKALNA ANALIZA	14
3.3 ANALIZA TRENDIA PERFORMANSI	14
3.4 ANALIZA PUTEV POKAZATELJA	14
3.4.1 POKAZATELJI LIKVIDNOSTI.....	15
3.4.2 POKAZATELJI ZADUŽENOSTI.....	16
3.4.3 POKAZATELJI AKTIVNOSTI	17
3.4.4 POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	18
3.4.5 POKAZATELJI PROFITABILNOSTI.....	19
3.4.6 POKAZATELJI INVESTIRANJA	20
4. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA ATLANTSKA PLOVIDBA D.D.	21
4.1 OPĆENITO O PODUZEĆU ATLANTSKA PLOVIDBA D.D.	21
4.2 HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE I RAČUNA DOBITI I GUBITKA.....	21
4.3 VERTIKALNA ANALIZA BILANCE I RAČUNA DOBITI I GUBITKA ZA PODUZEĆE ATLANTSKA PLOVIDBA D.D.	26
4.4 ANALIZA PUTEV POKAZATELJA	28
4.3.1 POKAZATELJI LIKVIDNOSTI.....	28
4.3.2. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI.....	29
4.3.2 POKAZATELJI AKTIVNOSTI	30
4.3.3 POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	31

4.3.4	POKAZATELJI PROFITABILNOSTI.....	31
5.	ZAKLJUČAK	33
	LITERATURA	34
	PRILOZI	34
	SAŽETAK	39
	SUMMARY	39
	POPIS TABLICA.....	40
	POPIS PRILOGA	41

1. UVOD

1.1 DEFINICIJA PROBLEMA

Analiza poslovanja poduzeća pruža važne informacije menadžmentu poduzeća i čini osnovu za upravljanje razvojem i opstankom poduzeća na tržištu. Također, analiza pruža informacije o položaju i perspektivi poduzeća za koje su zainteresirani i drugi dionici izvan poduzeća. Postoje različite metode i tehnike analize koje zajedno daju detaljan uvid u različite segmente poslovanja.

1.2 CILJ RADA

Cilj rada je objasniti važnost financijskih izvještaja i tehnika i metoda u analizi istih te ih primijeniti u ocjeni poslovanja društva Atlantska plovidba d.d.

1.3 METODE RADA

Prilikom izrade rada koristit će se metode analize i sinteze, indukcije i dedukcije, metoda kompilacije te metoda deskripcije.

- Metoda analize je metoda pri kojoj se raščlanjuju složeni pojmovi, sudovi i zaključci na jednostavnije dijelove i elemente
- Metoda sinteze je metoda objašnjavanja putem sinteze jednostavnih sudova u složenije
- Metoda indukcije je metoda koja se na temelju analize pojedinačnih činjenica dolazi do općeg zaključka
- Metoda dedukcije je metoda u kojoj se iz općih sudova izvode posebni i pojedinačni zaključci
- Metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstveno-istraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova i zaključaka
- Metoda deskripcije je postupak jednostavnog opisivanja činjenica, procesa i predmeta bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja.

2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I REGULATORNI OKVIR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Financijski izvještaji predstavljaju posljednji korak računovodstvenog procesiranja podataka i pružaju kvalitetnu informacijsku podlogu o financijskom položaju poduzeća i uspješnosti poslovanja¹. Oni su neophodni za racionalno poslovno odlučivanje. Pružaju informacije o financijskom položaju, uspješnosti i novčanom tijeku poduzeća.

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja treba se voditi određenim pretpostavkama. Važno je paziti da su informacije upotrebljive i da pomažu korisnicima u informiranju o ekonomskim resursima poduzeća (funkciji, učincima transakcija, potrebama i događajima koji utječu njih). Korisnici financijskih izvještaja mogu se podijeliti u dvije osnovne skupine - interne i eksterne. Interni korisnici su menadžment poduzeća i zaposlenici, dok su eksterni korisnici vlasnici, kreditori, poslovni partneri, revizori, država i drugi.

Prema Zakonu o računovodstvu², temeljni financijski izvještaji su:

- Bilanca
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- Izvještaj o novčanim tokovima
- Izvještaj o promjenama kapitala
- Bilješke uz financijske izvještaje.

Zakonom o računovodstvu uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji, konsolidacija i revizija godišnjih financijskih izvještaja, godišnje izvješće, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.³ Zakonske obveze moraju primjenjivati trgovačko društvo i trgovac pojedinac, podružnica poduzetnika sa sjedištem u drugoj državi. Prema zakonskom okviru poduzetnici se mogu razvrstati u četiri

---

¹ Žager, K., Sačar Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 52.

² Narodne novine (2019): Zakon o računovodstvu, izdanje NN [78/15](#), [134/15](#), [120/16](#), [116/18](#) dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>

skupine - mikro, male, srednje i velike, a razlikuju se prema ukupnoj aktivni, prihodu i prosječnom broju radnika. Tablica 1 pobliže objašnjava navedene kriterije.

Tablica 1: Kriteriji razvrstavanja poduzetnika

	MIKRO	MALI	SREDNJI	VELIKI
AKTIVA	2.600.000,00	30.000.000,00	150.000.000,00	150.000.000,00
PRIHOD	5.200.000,00	60.000.000,00	300.000.000,00	300.000.000,00
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH	10	50	250	250

Izvor: Izrada autora prema Zakonu o računovodstvu

Da bi se poduzeće moglo klasificirati u jedno od spomenutih grupa mora ispuniti dva od 3 uvjeta navedenih u tablici. Također, bitno je naglasiti da se mikro poduzećem smatra ako ne prelazi gore navedene brojeve, a velikim ako ima jednako ili više od navedenog.

Obveza sastavljanja pojedinih financijskih izvještaja se mijenja ovisno o klasifikaciji poduzeća prema veličini. To prikazuje tablica 2.

Tablica 2. Podjela obveze sastavljanje financijskih izvještaja

	MIKRO	MALI	SREDNJI	VELIKI
BILANCA	+	+	+	+
RAČUN DOBITI I GUBITKA	+	+	+	+
SVEOBUHVAATNA DOBIT	-	-	-	+
NOVČANI TOKOVI	-	-	+	+
PROMJENA KAPITALA	-	-	+	+
BILJEŠKE	+	+	+	+

Izvor: Izrada autora prema Zakonu o računovodstvu

Iz tablice se vidi da su srednji i veliki poduzetnici obvezni sastavljati sve financijske izvještaje, a mali i mikro samo neke od financijskih izvještaja. Također, veliki poduzetnici i oni od javnog interesa dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI), a mikro, mali i srednji – primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI).

2.1 BILANCA

Bilanca (Izvještaj o financijskom položaju) je sustavni pregled imovine, kapitala i obaveza na određeni datum⁴. Predstavlja prikaz stanja i strukture imovine i njenih izvora određenog poslovnog subjekta na određeni dan, izraženo u financijskim terminima. Dakle, sastavni dijelovi su imovina (aktiva) i izvori te imovine (pasiva) - obveze i kapital. Prilikom sastavljanja bilance mora biti zadovoljen uvjet jednakosti aktive i pasive.

$$\text{AKTIVA} = \text{PASIVA}$$

Ili

$$\text{IMOVINA} = \text{OBVEZE i KAPITAL}$$

Aktivu, odnosno imovinu dijelimo prema ročnosti u dvije osnovne skupine: kratkotrajnu i dugotrajnu. Kratkotrajna imovina je ona imovina za koju se očekuje da će se pretvoriti u novac u razdoblju kraćem od godinu dana. Sastoji se od novca, potraživanja od kupaca zaliha i financijskih plasmana. Za razliku od kratkotrajne pretpostavka za klasifikaciju imovine kao dugotrajne je da joj je potrebno duže od godinu dana da se pretvori u novac. Dijeli se na materijalnu, nematerijalnu, financijsku i potraživanja.

Pasiva se dijeli na obveze i kapital te nam pokazuje na koji način je imovina poduzeća financirana. Može biti financirana iz vlastitih izvora (kapital) i/ili iz tuđih izvora (obveze). Obveze se po ročnosti prikazuju kao dugoročne i kratkoročne i predstavljaju dug poduzeća koji je proizašao iz prošlih događaja. Kapital je trajni i vlastiti izvor financiranja koji osigurava pravo upravljanja poslovanja poduzećem. Čine ga upisani kapital, premija na emitirane dionice, revalorizacijske rezerve, ostale rezerve, zadržanu dobit i dobit tekuće godine.

---

⁴ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): Menadžersko računovodstvo 1, str. 2., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

Tablica 3. Prikaz skraćene bilance

AKTIVA	
A. Potraživanja za upisani, a neplaćeni kapital B. Dugotrajna imovina I. Nematerijalna imovina II. Materijalna imovina III. Financijska imovina IV. Potraživanja C. Kratkotrajna imovina I. Zalihe II. Potraživanja III. Financijska imovina IV. Novac u banci i blagajni D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda E. Gubitak iznad visine kapitala F. Ukupna aktiva G. Izvanbilančni zapisi	A. Kapital i rezerve I. Upisani kapital II. Premija na emitirane dionice III. Revalorizacijska rezerva IV. Rezerve V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak VI. Dobit ili gubitak tekuće godine B. Dugoročna rezerviranja C. Dugoročne obveze D. Kratkoročne obveze E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja F. Ukupno pasiva G. Izvanbilančni zapisi

Izvor: Izrada autora prema Vidučić, Lj., Pepur, S., Šimić Šarić, M. (2015.) Financijski menadžment, RRiF, str. 425

2.2 RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode, rashode i financijski rezultat, odnosno poslovne aktivnosti ostvarene kroz određeno vrijeme.

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi koji nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza. Sistematiziraju se na poslovne, financijske i izvanredne. Poslovni prihodi ostvaruju se kroz prihode od prodaje proizvoda i robe i od pružanja usluga, što su ujedno i glavne poslovne aktivnosti.

Financijski prihodi su prihodi od kamata, dividendi, tečajne razlike i od udjela u dobiti. Za razliku od poslovnih i financijskih prihoda koji se pojavljuju kroz redovito poslovanje, izvanredni prihodi se ne pojavljuju se redovito. Najčešće su to prihodi od prodaje imovine, sirovina, otpis obveza i slično.

Rashodi su smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstava što ima za posljedicu smanjenja glavnice, ali ne one u svezi s raspodjelom glavnice vlasnicima. Nastaju kao posljedica smanjenja imovine i povećanja obveza, a također mogu biti redovni, financijski i izvanredni. Redovni rashodi su troškovi prodanih proizvoda, robe, trgovine, i obavljanja usluga. Financijski rashodi su rashodi od kamata, prodaje tuđih dionica, i negativne tečajne razlike. Izvanredni rashodi potječu od prodaje imovine, kazna, penala i inventurnih manjkova.

Financijski rezultat utvrđuje se oduzimanjem prihoda od rashoda. U slučaju da su prihodi veći od rashoda poduzeće posluje s dobitkom, a ako su rashodi veći od prihoda poduzeće posluje s gubitkom.

Tablica 4. prikazuje račun dobiti i gubitka

Tablica 4. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka

Redni br.	Pozicija
1.	Prihodi iz osnovnih djelatnosti
2.	Rashodi iz osnovne djelatnosti
3.	Prihodi iz drugih aktivnosti
4.	Rashodi iz drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7a.	Dobitak prije oporezivanja (1 + 3 + 5 minus 2 + 4 + 6)
7b.	Gubitak prije oporezivanja (2 + 4 + 6 minus 1 + 3 + 5)
8.	Porez na dobitak ili gubitak
9a.	Dobitak financijske godine (7a - 8.)
9b.	Gubitak financijske godine (7b. + 8 ili 8 – 7a)

Izvor: Izrada autora prema: Vidučić, Lj., Pepur, S., Šimić Šarić, M. (2015.) Financijski menadžment, RriF, str. 425

2.3 IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

Unutar MRS 1 prezentiranje financijskih izvještaja definiraju se dva pojma: (a) sveobuhvatna dobit i (b) ostala sveobuhvatna dobit.

Sveobuhvatna dobit odnosi se na promjene kapitala tijekom razdoblja koje su proizašle iz transakcija i drugih događaja, osim onih promjena koje su proizašle iz transakcija s vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika, odnosno, sukladno Međunarodnom

računovodstvenom standardu I, sveobuhvatna dobit obuhvaća sve elemente dobiti ili gubitka i ostale sveobuhvatne dobiti⁵.

Ostala sveobuhvatna dobit dio je sveobuhvatne dobiti koja obuhvaća stavke prihoda i rashoda, uključujući usklade prilikom reklasifikacije, koje se ne priznaju kao dobit ili gubitak kako je propisano drugim MSFI-jevima.⁶ Izvještaj pruža informacije o dobiti ili gubitku kao rezultat uspjeha ili neuspjeha menadžmenta i o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao rezultat ekonomskih uvjeta poslovanja. Korisnici su vlasnici kapitala i vjerovnici (banke).

Tablica 5. Struktura izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti

OZNAKA POZICIJE	Naziv pozicije
	IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)
I	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA
II	OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA
1.	Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja
2.	Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
3.	Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju
4.	Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova
5.	Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu
6.	Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom
7.	Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja
8.	Ostale ne vlasničke promjene kapitala
III	POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA
IV	NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK
V	SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja godišnje konsolidirane financijske izvještaje)
VI	SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA
1.	Pripisana imateljima kapitala matice
2.	Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu

Izvor: Izrada autora Bakarini D., Gulini D., Hladika M., Miličić I. (2017.): Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017. godinu, RIF: str. 9

⁵ Bakarini D., Gulini D., Hladika M., Miličić I. (2017.): Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017. godinu, RIF: str. 9.

⁶ Ibid str. 10

2.4 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Izvještaj o novčanim tokovima je izvještaj koji se sastavlja na novčanoj osnovi i sadrži informacije o novčanim primicima i novčanim izdacima te čistom novčanom toku⁷. Svrha izvještaja je da osigura informacije o novčanim primicima i izdacima. Svi primici i izdaci se prikazuju kao dio poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti.

Poslovne aktivnosti su glavne aktivnosti poduzeća koje stvaraju prihod i koje u osnovi imaju najznačajniji utjecaj na financijski rezultat poduzeća, dobit ili gubitak. Najčešći primjeri novčanih primitaka i izdataka su:

- Novčani primici na osnovi prodaje robe ili pružanja usluga
- Novčani primici od provizija, naknada, tantijema
- Novčani primici od osiguravajućeg društva
- Novčani izdaci dobavljačima za isporučenu robu ili usluge.⁸

Investicijske aktivnosti su aktivnosti vezane uz promjene na dugotrajnoj imovini. Najčešći primjeri investicijskih aktivnosti su:

- Novčani primici od prodaje nekretnina, opreme i postrojenja
- Novčani primici od povrata danih kredita
- Novčani primici od prodaje dionica, obveznica drugih poduzeća
- Novčani izdaci na osnovi danih kredita
- Novčani izdaci za nabavu nekretnina, opreme i postrojenja.⁹

Financijske aktivnosti su aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja i obuhvaćaju strukturu kapitala i obveza. Najčešće aktivnosti su:

- Novčani primici od emisije dionica
- Novčani primici od emisije obveznica
- Novčani primici od primljenih kredita
- Novčani izdaci za dividende, kamate
- Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica.¹⁰

---

⁷ Dečman N. (2012.): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, Ekonomski pregled, str 448.

⁸ Žager, K, Sačar Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 83

⁹ Ibid str. 84

¹⁰ Ibid str. 84

2.5 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

Izveštaj o promjeni kapitala prikazuje promjene kapitala (povećanje ili smanjenje) koje su se dogodile kroz određeno vremensko razdoblje. Prema MRS-u 1, u izvještaju posebno se iskazuju dobit ili gubitak razdoblja, sve stavke prihoda ili rashoda, učinak računovodstvenih politika i ispravke temeljnih grešaka, dodatna ulaganja vlasnika i visina izglasanih dividendi¹¹.

Informacijska vrijednost ovog izvještaja je u prikazu promjene kapitala s naslova uplata vlasnika i zarada od poslovanja, ali i onih promjena koje za posljedicu imaju izravno povećanje ili smanjenje vrijednosti kapitala¹². Ovaj izvještaj daje podlogu menadžmentu za daljnji razvoj i politiku raspodjele dividendi.

Tablica 6. Izveštaj o promjenama kapitala

I. UPISANI KAPITAL
II. PREMIJE NA EMITIRANE DIONICE
III. REVALORIZACIJSKA REZERVA
IV. REZERVE 1. Zakonske rezerve 2. Rezerve za vlastite dionice 3. Statutarne rezerve 4. Ostale rezerve
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK
VI. DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE

Izvor: Izrada autora prema Žager, K, Sačec Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

¹¹ Ibid str. 87

¹² Abramović K. ; Tominac Broz, s. ; Cutvarić. M. ; Čevizović, I. (2008) Primjena hrvatskih standarada financijskog izvještavanja, Zagreb, str 63.

2.6 BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke predstavljaju detaljniju dopunu i razradu podataka iz bilance, računa dobiti i gubitka i izvještaja o novčanim tokovima¹³. Trebaju sadržavati metode procjene bilančnih pozicija, eventualna odstupanja od postavljenih metoda s razlozima odstupanja i kvantifikacijom učinaka tih odstupanja¹⁴. Sadrži sve podatke koje ne sadrže ostali financijski izvještaji, a neophodno su potrebni. Podloga su za donošenje budućih poslovnih odluka i o njima odlučuje direktor. Bilješke imaju širok spektar korisnika i internih i eksternih. Informacije internih korisnika nisu regulirane zakonom iz razloga što se razlikuju od poduzeća do poduzeća ovisno o potrebama internih korisnika, odnosno sve razine menadžmenta. Za razliku od informacija za interne korisnike, informacije za eksterne su zakonski regulirane. Prate određenu formu kako bi njihovo razumijevanje i sam legitimitet informacija bio zadovoljavajući svim korisnicima.

---

¹³ Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M. (2015) : Financijski menadžment, RriF plus, Zagreb, str 434

¹⁴ Žager, K., Sačar Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str 89

3. TEHNIKE I METODE ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijska analiza provodi se različitim metodama i tehnikama i predstavlja jednu od najzastupljenijih analiza koje poduzeća koriste kod donošenja odluka o poslovanju. Korisnici financijskih informacija su¹⁵:

- Dioničari
- Vjerovnici
- Investitori
- Financijski analitičari
- Gospodarske obrtničke komore.

Tehnike i metode koje se koriste su¹⁶:

- Komparativna analiza
- Analiza trenda
- Analiza putem pokazatelja.

3.1 HORIZONTALNA ANALIZA

Horizontalna analiza je usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka te promjena tih svota tijekom vremena, odnosno za više uzastopnih godišnjih izvješća, u apsolutnim i relativnim iznosima¹⁷. Cilj ove analize je da se prikažu promjene na stavkama na način da se provede usporedba koeficijenata čime se omogućava usporedba kroz određeno razdoblje. Prilikom korištenja više izvještaja za veći broj godina, kroz duže vremensko razdoblje, moguće je potpunije sagledavanje poslovanja te sukladno tome donošenje kvalitetnijih odluka.

Analiza se provodi na nekoliko načina. Jedan od njih je da se izabere bazna godina, a onda se sve ostale godine uspoređuju na temelju računa baznih indeksa. Drugi način je da se svaka godina uspoređuje s prethodnom.

$$\text{Iznos tekuće godine} - \text{Iznos prethode godine} = \text{Apsolutna razlika}$$

---

¹⁵ Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M. (2015) : Financijski menadžment, RriF plus, Zagreb, str. 434.

¹⁶ Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M. (2015) : Financijski menadžment, RriF plus, Zagreb, str. 435

¹⁷ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RriF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): Menadžersko računovodstvo 1, str. 30., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu.

$$\frac{\text{Iznos tekuće godine} - \text{iznos prethodne godine}}{\text{Iznos prethodne godine}} * 100 = \text{Relativna razlika}$$

3.2 VERTIKALNA ANALIZA

Vertikalna analiza prikazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvješća u odnosu na odgovarajući zbroj. Vertikalna analiza se može primijeniti usporedno za više godina, što omogućuje usporedbu kroz vrijeme¹⁸. Strukturni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu vertikalne analize. Vertikalna analiza se provodi tako da se u bilanci aktiva i pasiva označe sa 100, a sve se druge pozicije tada stavljaju u odnos s njima da bi se dobila nova struktura¹⁹.

$$\text{Postotak udjela} = \frac{\text{Vrijednost pojedine stavke aktive ili pasive}}{\text{Ukupna vrijednost aktive ili pasive}} * 100$$

3.3 ANALIZA TRENDA PERFORMANSI

Analiza trenda prikazuje kretanje performansi izraženo u postotku u odnosu na neku baznu veličinu koja se označava sa 100%. Ona se najčešće upotrebljava za analizu smjerova kretanja performansi usporedbom više godina i prikazuje se pomoću dijagrama da menadžeri lakše uoče trendove kretanja²⁰.

$$\text{Bazni indeks za tekuću godinu} = \frac{\text{Iznos tekuće godine}}{\text{Iznos bazne godine}} * 100$$

3.4 ANALIZA PUTEM POKAZATELJA

Jedna od najčešćih korištenih analiza sa svrhom stvaranja podloge za donošenje odluka je analiza pomoću financijskih pokazatelja. Podaci se pribavljaju iz bilance, računa dobiti i

¹⁸ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): Menadžersko računovodstvo 1, str. 31., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu.

¹⁹ Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S. (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik, str. 149. – 162.

²⁰ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): Menadžersko računovodstvo 1, str. 32., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

gubitka i izvještaja o novčanim tokovima. Financijski pokazatelji se mogu podijeliti u dvije skupine. Prva skupina pokazatelja obuhvaća poslovanje poduzeća tijekom određenog razdoblja, najčešće je to godinu dana, i ta skupina pokazatelja prikuplja podatke iz izvještaja o dobiti. Druga financijska skupina se primjenjuje na točno određeni trenutak koji se podudara s trenutkom sastavljanja bilance, iz razloga što se bilanca sastavlja na točno određeni dan, npr 31.01.2018.

Najčešća podjela financijskih pokazatelja je²¹:

- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji zaduženosti
- Pokazatelji aktivnosti
- Pokazatelji ekonomičnosti
- Pokazatelji profitabilnosti
- Pokazatelji investiranja

U nastavku rada detaljnije će se pojasniti svaki od navedenih pokazatelja.

3.4.1 POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Likvidnost predstavlja sposobnost poduzeća da podmiri sve svoje kratkoročne obveze. Pokazatelji likvidnosti su izrazito bitni iz razloga da poduzeće ne bi došlo u situaciju blokade odnosno nemogućnosti podmirivanja dospjelih obveza.

Postoji nekoliko pokazatelja likvidnosti, a prikazuje ih tablica 7.

Tablica 7. Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	Novac	Kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Novac + potraživanja	Kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	Dugotrajna imovina	Kapital + dugoročne obveze

Izvor: Izrada autore prema: Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

²¹ Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 244

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje sposobnost poduzeća da gotovim novcem podmiri svoje dospjele obveze. Računa se stavljanjem u odnos raspoloživog novca i iznosa kratkoročnih obveza.

Koeficijent ubrzane likvidnosti stavlja u odnos iznos novca i kratkoročnih potraživanja (odmah unovčivi vrijednosni papiri i potraživanja od dužnika) i kratkoročne obveze.

Koeficijent tekuće likvidnosti računa se kao omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Za neometano poslovanje poduzeća koeficijent tekuće likvidnosti trebao bi iznositi minimalno 2, odnosno 1.5, što znači da bi kratkotrajna imovina trebala biti barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti prikazuje omjer dugotrajne imovine i kapitala i dugoročnih obveza. Pokazatelj bi trebao biti manji od 1 i povećanje ovog koeficijenta je negativan za poduzeće.

3.4.2 POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

Pokazatelji zaduženosti prikazuju strukturu kapitala i način na koji se poduzeće financira odnosno koliki je udio zaduživanja u financiranju imovine. Poduzeće treba težiti da odnos dugovanja i imovine bude što najviše do 50%. Porastom duga iznad te razine povećava se i financijski rizik za poduzeće.

Tablica 8. Prikazuje različite pokazatelje zaduženosti.

Tablica 8. Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJ	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	Ukupne obveze	Ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	Glavnica	Ukupna imovina
Koeficijent financiranja	Ukupne obveze	Glavnica
Pokriće troškova kamata	Dobit prije poreza i kamata	Kamate
Faktor zaduženosti	Ukupne obveze	Dugotrajna imovina
Stupanj pokrića I	Glavnica	Dugotrajna imovina
Stupanj pokrića II	Glavnica + dugoročne obveze	Dugotrajna imovina

Izvor: Izrada autora prema: Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Koeficijent zaduženosti nam govori koliki dio imovine se financira iz tuđih izvora. Stava u odnos ukupne obveze i ukupnu imovinu. Vrijednost ovog koeficijenta ne bi trebala prelaziti 50%, a udio duga veći od 50% predstavlja rizik za ulaganje u poduzeće.

Koeficijent vlastitog financiranja govori koliko dio imovine se financira iz vlastitih izvora tj. kapitala. U omjer se stavljaju glavnica i ukupna imovina. Poželjno je da vrijednost koeficijenta bude što veća, no ne bi trebala ići ispod 50% jer se tada poduzeće više financira iz tuđih izvora nego vlastitih, što predstavlja veći rizik.

Faktor zaduženosti promatra dug s aspekta mogućnosti njegovog podmirenja. Stavlja u omjer ukupne obveze s neto dobiti i amortizacijom. On određuje broj godina potreban za pokriće obveza. Manji faktor znači manju zaduženost, a granica je 5 godina.

Stupanj pokrića I daje informacije o pokriću dugotrajne imovine s glavnicom, a stupanj pokrića II o pokriću dugotrajne imovine s glavnicom i dugoročnim obvezama. Stupanj pokrića II je još koristan jer se može izračunati koliki dio dugoročnih izvora u odnosu na dugotrajnu imovinu ostaje za financiranje kratkotrajne imovine.

3.4.3 POKAZATELJI AKTIVNOSTI

Pokazatelji likvidnosti upućuju na učinkovitost korištenja imovine ili dijelova imovine. Oni pokazuju brzinu cirkulacije sredstava i dijelova imovine u poslovnim procesima.²²

Tablica 9. Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrta ukupne imovine	Ukupni prihod	Ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	Ukupni prihod	Kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	Prihodi od prodaje	Potraživanja
Trajanje naplate potraživanja u danima	Broj dana u godini (365)	Koeficijent obrta potraživanja

Izvor: Izrada autore prema: Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

²² Orsag S. (2015.): Poslovne financije, Avantis, Zagreb, str. 108

Koeficijenti obrtaja pokazuje koliko puta imovina prođe sve faze poslovnog procesa i vrati se u početni oblik u jednom razdoblju. To je pokazatelj koji izražava veličinu imovine potrebnu za obavljanje poslovnih aktivnosti. Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko novčanih jedinica prihoda stvori jedna jedinica imovine, a koeficijent kratkotrajne imovine pokazuje koliko novčanih jedinica prihoda obrne jedna novčana jedinica kratkotrajne imovine. Koeficijent obrta potraživanja stavlja u omjer prihod od prodaje i potraživanja te na temelju njega možemo izračunati prosječno trajanje naplate potraživanja. Trajanje naplate potraživanja u danima pokazuje koliko u prosjeku poduzeću treba da naplati svoja potraživanja i izračunava se u danima. Poželjno je da taj broj dana bude što manji jer za veći broj dana je manja šansa da se naplati to potraživanje.

3.4.4 POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Računaju se temeljem podataka iz računa dobiti i gubitka.

Tablica. 10: Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	Prihodi od prodaje	Rashodi prodaje
Ekonomičnost financiranja	Financijski prihodi	Financijski rashodi
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	Izvanredni prihodi	Izvanredni rashodi

Izvor: Izrada autora prema: Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Ekonomičnost ukupnog poslovanja stavlja u omjer ukupne prihode s ukupnim rashodima. Poželjno je da ovaj pokazatelj bude što viši. To nam govori da poduzeće kvalitetno iskorištava svoje resurse i da su prihodi veći od rashoda.

Ekonomičnost financiranja obuhvaća financijske prihode i rashode koje stavljamo u omjer. Rezultat bi trebao biti što viši, najpoželjnije preko 1 jer su u tom slučaju financijski prihodi veći od financijskih rashoda. Financijski prihodi obuhvaćaju ulaganje u udjela društava povezanih sudjelujućim interesima, prihode s osnove kamata, tečajne razlike i ostale

financijske prihode. Rashodi su rashodi s osnove kamata i slični rashodi, tečajne razlike, nerealizirani gubitci od financijske imovine ukoliko ih ima.

3.4.5 POKAZATELJI PROFITABILNOSTI

Pokazatelji profitabilnosti mjere uspješnost zarada analiziranog poduzeća. Mjere značenje nekog poslovnog rezultat prema veličini angažiranog kapitala, odnosno prema obujmu poslovne aktivnosti predočene veličinom prodaje²³.

Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Neto marža profita	Neto dobit	Ukupni prihod
Bruto marža profita	Dobit prije poreza	Ukupni prihod
Neto rentabilnost imovine	Neto dobit	Ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	Dobit prije poreza	Ukupna imovina
Rentabilnost vlastitoga kapitala (glavnice)	Neto dobit	Vlastiti kapital (glavnica)

Izvor: Izrada autora prema: Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Marža profita je pokazatelj profitabilnosti prodaje te ujedno i jedan od najznačajnijih pokazatelja profitabilnosti poduzeća. Razlikujemo bruto i neto maržu. One stavljaju u odnos dobit prije poreza i kamata (bruto marža) odnosno dobit poslije poreza i kamata (neto marža) s ukupnim prihodima. Što je pokazatelj veći to je poduzeće uspješnije. Neto i bruto rentabilnost imovine mjere sposobnost poduzeća da raspolaganjem vlastitom imovinom ostvari profit. Rentabilnost vlastitog kapitala promatra ostvarenu neto dobit u odnosu na angažirani vlastiti kapital vlasnika.

²³ Orsag S. (2015.): Poslovne financije, Avantis, Zagreb, str. 110

3.4.6 POKAZATELJI INVESTIRANJA

Pokazatelji investiranja mjere ekonomske dohotke tvrtke za dioničare i pokazuju svojevrsne multiplikatore vrijednosti ekonomskih dodataka. Oni promatraju dionice dioničkog društva kao investiciju odnosno mjere uspješnost ulaganja u dionice poduzeća.²⁴

Tablica 12. Pokazatelji investiranja

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Dobit po dionici (EPS)	Neto dobit	Broj dionica
Dividenda po dionici (DPS)	Dio neto dobiti za dividende	Broj dionica
Odnos isplate dividendi (DPR)	Dividenda po dionici (DPS)	Dobit po dionici (EPS)
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	Tržišna cijena dionice (PPS)	Dobit po dionici (EPS)
Ukupna rentabilnost dionice	Dobit po dionici (EPS)	Tržišna cijena dionice (PPS)
Dividendna rentabilnost dionice	Dividenda po dionici (DPS)	Tržišna cijena dionice

Izvor: Izrada autora prema: Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever, S., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Dobit po dionici pokazuje učinkovitost dionice i sposobnost poduzeća da ostvari dobit. Dividenda po dionici pokazuje koliko će dioničar dobiti za svaku dionicu koju posjeduje. Odnos cijene i dobiti po dionici je najvažnija mjera kojom se koriste investitore i koristi se kod trgovanja dionica.

---

²⁴ Ibid str. 114

4. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA ATLANTSKA PLOVIDBA D.D.

4.1 OPĆENITO O PODUZEĆU ATLANTSKA PLOVIDBA D.D.

Atlantska plovidba d.d.²⁵ osnovana je 1995. godine sa sjedištem u Dubrovniku. Društvo je registrirano za razne djelatnosti, a fokus i primarna djelatnost su pomorski i obalni prijevoz. Među ostalim aktivnostima tu su još i djelatnost putničkih agencija i turoperatora, iznajmljivanje vlastitih nekretnina, istraživanje i razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima. Politika tvrtke je razviti i održati neovisan položaj na tržištima rasutih tereta te kvalitetno ispunjavati i zadovoljavati potrebe i očekivanja klijenata. Svoju politiku nastoje postići pridavanjem velike važnosti sigurnosti u prometu te zadovoljavanjem i održavanjem visokih normi i standarda.

U nastavku rada provest će se financijska analiza poslovanja poduzeća Atlantska plovidba d.d. u razdoblju od 2016. do 2018. godine.

4.2 HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE I RAČUNA DOBITI I GUBITKA

Tablica 13. prikazuje podatke iz bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. kroz razdoblje od 2016. do 2018. godine. Prema podacima iz bilance je napravljena skraćena bilanca koja obuhvaća najvažnije podatke pomoću kojih je moguće izračunati relativnu promjenu stavki horizontalnom analizom.

---

²⁵ Atlantska plovidba d.d. dostupno na: http://www.atlant.hr/2o_drustvu.php - [25.08.2019]

Tablica 13. Skraćeni prikaz bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.

AKTIVA	2016.	2017.	2018.
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.723.253.913	1.314.700.264	1.382.859.333
Nematerijalna imovina	0	12.628.483	12.876.858
Materijalna imovina	1.688.799.306	1.272.587.665	1.361.815.553
Dugotrajna financijska imovina	34.454.607	29.484.116	8.166.922
KRATKOTRAJNA IMOVINA	125.078.980	101.146.306	79.430.409
Zalihe	31.428.641	22.526.809	19.723.951
Potraživanja	24.028.905	30.886.302	21.496.845
Kratkotrajna financijska imovina	382.000	993.978	180.000
Novac u banci i blagajni	69.239.434	46.739.217	38.029.613
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	2.367	13.683.740	4.994.087
UKUPNO AKTIVA	1.848.335.260	1.429.530.310	1.467.283.829
PASIVA	2016.	2017.	2018.
Kapital i rezerve	586.143.861	565.008.776	595.299.082
Dugoročne obveze	908.026.423	418.814.814	533.809.796
Kratkoročne obveze	333.971.899	425.409.025	323.647.819
Odgodeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja	20.193.077	20.297.695	14.527.132
UKUPNO PASIVA	1.848.335.260	1.429.530.310	1.467.283.829

Izvor: Izrada autora prema podacima Atlantska plovidba d.d, <http://www.atlant.hr/>

Tablica 14. prikazuje skraćeni prikaz relativne promjene bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.

Tablica 14. Skraćeni prikaz relativne promjene bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.

AKTIVA	2016.	2017.	2018.
DUGOTRAJNA IMOVINA	-4,05%	-31,07%	3,2%
Nematerijalna imovina	/	/	2%
Materijalna imovina	-3,9%	-32,7%	4,8%
Dugotrajna financijska imovina	27,6%	-16,8%	-261%
KRATKOTRAJNA IMOVINA	-39,1%	-23,6%	-27,3%
Zalihe	-50,01%	-39,5%	-14,2%
Potraživanja	6,5%	22,2%	-43,7%
Kratkotrajna financijska imovina	39,7%	61,5%	-452,2%
Novac u banci i blagajni	-50,5%	-48,1%	-22,9%
UKUPNO AKTIVA	-6,4%	-29,2%	2%
PASIVA	2016.	2017.	2018.
Kapital i rezerve	-12,4%	-3,7%	2,7%
Dugoročne obveze	-10,16%	-116,8%	21,5%
Kratkoročne obveze	29,8%	21,4%	-31,4%
Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja	-260,8%	0,5%	-4,7%
UKUPNO PASIVA	-6,4%	-29,2%	2%

Izvor: Izračun autora

U tablici 14. izračunate su relativne promjene u odnosu na prethodnu godinu pojedinih stavki bilance kroz razdoblje od tri godine. Dugotrajna imovina se sastoji od nematerijalne imovine, materijalne imovine, dugotrajne financijske te odgođene porezne imovine. Na temelju izračunatih podataka zaključuje se da je najviši pad dugotrajne imovine bio 31,07% odnosno apsolutno izraženo 408.553.649 u 2017. godini. Tek se 2018. godine nazire rast u iznosu od 3,2%.

Kratkotrajnu imovine čine zalihe, potraživanja, kratkotrajna financijska imovina, novac u banci i blagajni i plaćeni troškovi budućeg razdoblja. Kod kratkotrajne imovine se ističu velike oscilacije u kratkotrajnoj financijskoj imovini. Relativni prikaz varira od 61,5% u 2017. u odnosu na 2016. do pada od 452,2% u 2018. u odnosu na 2017. Za razliku od dugotrajne imovine najviši pad kratkotrajne imovine bio je 2016. godine, 39,1% ili apsolutno izraženo 48.970.951,00.

Pasiva se sastoji od kapitala i rezerva, dugoročnih i kratkoročnih obveza i odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja. Kapital i rezerve sadrže pozitivan trend kretanja. Od pada za 12,4% u 2016. godini u odnosu na 2015. postupno dolazi do rasta za 2,7% u 2018. u odnosu na 2017. godinu. Poduzeće ima izrazito povećanje dugoročnih obveza u 2018. godini u odnosu na 2017. To povećanje za 21,5% rezultat je porasta kreditnog zaduženja, odnosno obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama.

Tablica 15. prikazuje podatke iz računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d. kroz razdoblje od 2016. do 2018. godine. Na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka je napravljen skraćeni račun dobiti i gubitka koja obuhvaća najvažnije podatke uz pomoć kojih se izračunava relativna promjena u odnosu na prethodnu godinu stavki horizontalnom analizom.

Tablica 15. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d za razdoblje od 2016. do 2018.

	2016.	2017.	2018.
POSLOVNI PRIHODI	340.513.370	522.799.064	385.176.986
Prihodi od prodaje	304.747.720	365.502.243	367.205.226
Ostali poslovni prihodi	35.765.650	157.296.821	17.971.760
POSLOVNI RASHODI	409.162.439	427.479.271	329.885.037
Materijalni troškovi	161.513.891	189.636.138	161.160.204
Troškovi osoblja	82.800.673	78.977.777	61.944.098
Amortizacija	80.452.120	67.902.923	62.292.792
Ostali troškovi			
Vrijednosno usklađenje	21.505.608	31.889.900	0
Ostali poslovni rashodi	62.890.147	59.072.533	44.487.943
FINANCIJSKI PRIHODI	51.605.149	58.280.493	4.875.758
FINANCIJSKI	63.647.802	93.763.600	55.568.994

RASHODI			
UKUPNI PRIHODI	394.245.065	602.906.500	390.665.303
UKUPNI RASHODI	487.884.888	521.242.871	385.454.031
DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-93.639.823	81.663.629	5.211.272
POREZ NA DOBIT	0	192.372	89.347
DOBIT/GUBITAK RAZDOBLJA	-93.639.823	81.471.257	5.121.925

Izvor: Izrada autora prema podacima dostupnim na Atlantska plovidba d.d, <http://www.atlant.hr/>

Tablica 16.: Skraćeni prikaz relativne promjene računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.

	2016.	2017.	2018.
POSLOVNI PRIHODI	-3%	34,8%	-35,7%
Prihodi od prodaje	-6,8%	16,6%	0,4%
Ostali poslovni prihodi	29,5%	77,13%	-775,2%
POSLOVNI RASHODI	-25,3%	4,28%	-29,8%
Materijalni troškovi	0,68%	14,82%	-13,1%
Troškovi osoblja	-41,4%	-4,8%	-27,4%
Amortizacija	-37,3%	-18,48%	-22,1%
Vrijednosno usklađenje	/	32,5%	/
Ostali poslovni rashodi	-98,5%	-6,4%	-32,7%
FINANCIJSKI PRIHODI	72,2%	11,4%	-92%
FINANCIJSKI RASHODI	-5,65%	32,11%	-68,7%
UKUPNI PRIHODI	7,04%	34,6%	-54,3%
UKUPNI RASHODI	-22,5%	6,3%	-35,4%

Izvor: Izrada autora

Poslovni prihodi su najviši u 2017. godini. Iznose 522.799.064 i imaju najveću relativnu promjenu od 34,8%. Sastoje se od prihoda od prodaje usluga, što u inozemstvu što u Hrvatskoj, i od ostalih poslovnih prihoda. Ostali poslovnih prihodi se ističu s 77,13% promjene u 2017. u odnosu na 2016. Također, iz izračuna se može iščitati se da poslovni prihodi padaju 2018. godine što dovodi do zaključka da je 2017. godina bila najuspješnija u usporedbi sve tri promatrane godine. Osim prihoda, i rashodi su bili najviši u 2017. Relativna promjena u odnosu na prethodnu godinu iznosi 4,28%. Takva povećana količina rashoda se

može opravdati povećanjem obujma poslovanja. Gledajući cjelokupnu sliku uočavaju se izrazite razlike u ukupnim prihodima poduzeća. Kao što je već navedeno, 2017. godine je bilo najviše prihoda što nam govori i relativna promjena od 34,6% te godine u odnosu na prethodnu. No promatrajući ostale godine vidljiv je veliki pad ukupnih prihoda u 2018. u odnosu na prethodnu godinu, pad od 54,3%. Poduzeće je 2016. ostvarilo gubitak od 93.639.823, a sljedećih godina se oporavlja i ostvaruje dobit.

4.2 VERTIKALNA ANALIZA BILANCE I RAČUNA DOBITI I GUBITKA ZA PODUZEĆE ATLANTSKA PLOVIDBA D.D.

U tablicama 13. i 15. prikazani su podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d za razdoblje od 2016. do 2018. godine. Pomoću podataka napravljena je skraćena bilanca i račun dobiti i gubitka iz kojih je izračunato vertikalnom analizom udio pojedinih stavki u odnosu na ukupnu aktivu (pasivu).

Tablica 17. Vertikalna analize aktive i pasive skraćene bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.

AKTIVA	2016.	2017.	2018.
Nematerijalna imovina	0	0,87%	0,9%
Materijalna imovina	91,36%	90,05%	92,81%
Dugotrajna financijska imovina	1,9%	2,04%	0,6%
Zalihe	1,6%	1,6%	1,34%
Potraživanja	1,3%	2,14%	1,5%
Kratkotrajna financijska imovina	0,02%	0,06%	0,012%
Novac u banci i blagajni	3,7%	3,24%	2,59%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	0,00%	0,00%	0,34%
UKUPNO AKTIVA	100%	100%	100%
PASIVA	2016.	2017.	2018.
Kapital i rezerve	31,71%	40,5%	40,57%
Dugoročne obveze	49,12%	29%	36,38%
Kratkoročne obveze	18,06%	29,5%	22,05%
Odgodeno plaćanje	1,09%	1,05%	1%

troškova i prihoda budućeg razdoblja			
UKUPNO PASIVA	100%	100%	100%

Izvor: Izrada autora

Dugotrajna imovina čini najveći dio aktive, udio imovine iznosi 94,3%. Najveći udio u dugotrajnoj imovini čini materijalna imovina kojoj je raspon u promatranom razdoblju bio od 90,05% do 92,81%. Materijalnu imovinu čine brodovi koje koriste za obavljanje primarne djelatnosti poduzeća i poslovne zgrade u njihovom vlasništvu. Najveći udio u pasivi čine kapital i rezerve, od 31,7% do 40,57%. 2016. godine ukupne obveze su iznosile 67,18% i promatrajući to u odnosu na ukupnu imovinu zaključuje se da prelazi granicu od 50% te da se poduzeće financiralo 67,18% tuđim izvorima odnosno zaduživanjem. Time je zaduženost poduzeća iznad granice od 50% te treba voditi računa o posljedicama eventualnog daljnjeg porasta zaduženosti.

Tablica 18. Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.

	2016.	2017.	2018.
Prihodi od prodaje	77,29%	60,62%	94%
Ostali poslovni prihodi	9,07%	26,08%	4,6%
Financijski prihodi	13,08%	9,66%	1,25%
UKUPNO PRIHODI	99,44%	96,36%	99,85%
Materijalni troškovi	33,11%	34,91%	41,81%
Troškovi osoblja	16,67%	15,12%	16,07%
Amortizacija	16,48%	14,57%	16,17%
Ostali poslovni rashodi	12,89%	11,31%	11,54%
Financijski rashodi	13,04%	17,95%	14,41%
UKUPNI RASHODI	92,19%	93,86%	100%

Izvor: Izrada autora

Tablica 18. prikazuje strukturu prihoda i rashoda za razdoblje od 2016. do 2018. Najveći udio u prihodima čine prihodi od prodaje koji su najviši bili 2018. godine s udjelom od 94%. Rashodi čine materijalni troškovi, troškovi osoblja, amortizacija, ostali poslovni rashodi i financijski rashodi. Financijski rashodi imaju tendenciju rasta. U 2016. godini udio im je bio 13,04%, u 2017. Udio raste na 17,95% i u posljednjoj promatranjoj godini iznose 14,41%.

Materijalnim troškovima pripada najveći udio u rashodima dok su ostale stavke približno jednako raspoređeni po pojedinoj godini.

4.3 ANALIZA PUTEM POKAZATELJA

Analiza putem pokazatelja jedna je od najčešće korištenih metoda u analizi poslovanja poduzeća. Prednost ove metode u odnosu na usporedbu apsolutnih vrijednosti jest u tome da omogućuju usporedbu poduzeća neovisno o njihovoj veličini. U slučaju da se poduzeće udvostruči ili utrostruči u nekoliko godina pokazatelji u vremenski različitim financijskim izvještajima će biti još usporedivi. Pokazatelji povezuju stavke iz više financijskih izvještaja. Nedostatak ove metode može se očitovati kada osoba koja provodi analizu nije selektivna u primjeni pokazatelja i kada se oni ne mogu usporediti s drugim poduzećima i izvještajima radi usporedbe rezultati.

4.3.1 POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Tablica 19. Pokazatelji likvidnosti

LIKVIDNOST	2016.	2017.	2018.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,2	0,109	0,11
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,27	0,182	0,18
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,37	0,23	0,24
Koeficijent financijske stabilnosti	1,15	1,34	1,22

Izvor: Izrada autora

Koeficijenti likvidnosti nam pokazuju sposobnost poduzeća da pravovremeno podmire svoje dospjele (kratkoročne) obveze. Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi trebao biti manji od 1, dok tekuća likvidnost mora biti veća od 2. Financijska stabilnost uvijek mora biti manja od 1. Atlantska plovidba d.d. u svim promatranim godinama ima koeficijente likvidnosti ispod poželjnih vrijednosti na temelju čega se može zaključiti da ima problema u sposobnosti podmirivanja svojih kratkoročnih obveza. Koeficijent ubrzane likvidnosti je značajno ispod 1

kao poželjne vrijednosti. Koeficijent tekuće likvidnosti mora biti veći od 2, što znači da kratkotrajna imovina mora bit dvostruko veća od kratkoročnih obveza. Ovaj koeficijent nije zadovoljen po svim stavkama. Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti manji od 1, no u ovom slučaju je iznad 1. Po svim stavkama poduzeće ima problema s likvidnošću. Međutim, navedeno treba promatrati u kontekstu osnovne djelatnosti poduzeća zbog koje u strukturi imovine dominira dugotrajna imovina, a u strukturi obveza dugoročne obveze.

4.3.2. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

Tablica 20. Prikazuje izračune nekoliko različitih pokazatelja zaduženosti .

Tablica 20. Pokazatelji zaduženost

ZADUŽENOST	2016.	2017.	2018.
Koeficijent zaduženosti	0,67	0,58	0,58
Koeficijent vlastitog financiranja	0,31	0,402	0,40
Faktor zaduženosti	10,14	5,38	12,71

Izvor: Izrada autora

Koeficijent zaduženosti nam pokazuje koliki udio imovine je prikupljen zaduživanjem odnosno iz tuđih izvora financiranja. Poželjno je da bude što manji, no u pravilu je poželjno da bude manji od 0.5 odnosno da je manje od 50% imovine financirano iz tuđih izvora. U slučaju Atlantske plovidbe koeficijent je veći od 0.5. Najviše je iznosio 2016. kad je bio 0,67, a kasnije se postupno smanjivao i približava se granici od idealnih 50% .

Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje koliko je imovine pribavljeno iz vlastitog kapitala. Za razliku od koeficijenta zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja bi trebao iznositi više od 50%, tj. poželjno je da barem polovica i više ukupne imovine bude financirano vlastitim kapitalom. Kao što je već potvrđeno poduzeće se više financira tuđim izvorima nego vlastitim što nam i koeficijenti potvrđuju. Također faktor zaduženosti je manji od 1. Ukupne obveze su manje od dugotrajne imovine.

4.3.2 POKAZATELJI AKTIVNOSTI

Pokazatelji aktivnosti ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u odnosu u poslovnom procesu. Utvrđuju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Tablica 21. Pokazatelji aktivnosti

AKTIVNOSTI	2016.	2017.	2018.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,21	0,41	0,26
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	3,15	5,96	4,91
Koeficijent obrta potraživanja	12,68	11,83	17,08
Trajanje naplate potraživanja u danima	27,6	30,85	21,37

Izvor: Izrada autora

Koeficijent obrta ukupne imovine prikazuje koliko se ostvari prihoda korištenjem ukupne imovine. Veći koeficijenti su poželjni što nije slučaj kod promatranog poduzeća. U 2017. godini koeficijent je bio najveći i iznosio je 0,41. Te godine svaka kuna imovine rezultirala je 0,41 kuna prihoda.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine prikazuje učinkovitost uporabe kratkotrajne imovine u ostvarivanju prihoda. Vrijednost ovog koeficijenta varira kroz godine. U 2018. godini koeficijent iznosi 4,91 i ukazuje nam da jedna kuna kratkotrajne imovine stvara 4,91 kuna prihoda od prodaje. Uz koeficijent obrta potraživanja vezano je trajanje naplate potraživanja u danima. Ono prikazuje koliko je dana potrebno da poduzeće naplati potraživanja. Najmanje dana je bilo potrebno 2018. godine, odnosno 21 dan, a najviše je bilo potrebno u 2017. godini.

4.3.3 POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI

Tablica 21. prikazuje izračun pokazatelja ekonomičnosti Atlantske plovidbe d.d u razdoblju od 2016. do 2018. godine

Tablica 22. Pokazatelji ekonomičnosti

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2016.	2017.	2018.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	0,08	1,15	1,01
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	1,88	1,92	2,27
Ekonomičnost financiranja	0,81	0,62	0,087

Izvor: Izrada autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja stavlja u odnos ukupne prihode i rashode. Koeficijent ne bi trebao biti manji od 1, odnosno ako iznosi 1 tada su ukupni prihodi i rashodi jednaki. Veći koeficijent predstavlja veću ekonomičnost. Kada je koeficijent manji od 1, poduzeće ostvaruje gubitak. U 2016. godini ekonomičnost ukupnog poslovanja je iznosila 0,08, ali je vidljiv pozitivan trend rasta kao rezultat porasta prihoda od prodaje koji nadmašuju rashode. Ekonomičnost u 2018. godini ukazuje da je na jednu kunu rashoda ostvareno 2,27 kuna prihoda. Ekonomičnost financiranja stavlja u omjer financijske prihode i financijske rashode. Kroz cijelo promatrano razdoblje rashodi su veći od prihoda, ali to ne utječe bitno na poslovanje jer financijski prihodi/rashodi čine mali udio u strukturi ukupnih prihoda i rashoda.

4.3.4 POKAZATELJI PROFITABILNOSTI

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju na uspjeh ostvarivanja zarade poduzeća. U tablici 22. izračunati su za Atlantsku plovidbu d.d. u razdoblju od 2016. do 2018. godine.

Tablica 23. Pokazatelji profitabilnosti

PROFITABILNOST	2016.	2017.	2018.
Neto marža profita	-23,7%	13,37%	1,31%
Bruto marža profita	-23,7%	13,4%	1,33%

Bruto rentabilnost imovine	-5,06%	0,36%	0,35%
Rentabilnost vlastitoga kapitala (glavnice)	-15,97%	13,92%	0,86%

Izvor: Izrada autora

Neto profitna marža pokazuje koliko dobiti ostaje poduzeću nakon podmirenja svih troškova uključujući i porez na dobitak. Preostali prihod predstavlja dobitak, koji poduzeće može podijeliti vlasnicima ili reinvestirati u poslovanje. S obzirom da je poduzeće ostvarilo gubitak 2016. godine marža je negativna, -23,7%. U 2017. godini ostvarena neto marža profita je 13,37 % što znači da nakon podmirenja troškova ostaje 13,37% prihoda za slobodnu raspodjelu. Bruto marža pokazuje koliko se bruto dobiti ostvari na jedinicu poslovnih prihoda. Najveća je 2017. godine i iznosila je 13,4%. Pokazuje da poduzeću nakon pokrića osnovnih troškova djelatnosti ostaje 13,4% prihoda da podmirenje troškova poreza i ostvarenje dobiti.

Rentabilnost imovine pokazuje profitabilnost ukupne imovine odnosno iznos dobitka po jedinici angažirane imovine i poželjno je da bude što veća. Posljednje dvije godine rentabilnost imovine je pozitivna (osim u 2016.) i pokazuje da je poduzeće profitabilno.

Rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje prinos koji vlasnici ostvaruju na iznos svog uloženog kapitala. Poduzeće posluje rentabilno do 2017. godine, a najveća vrijednost pokazatelja ROE je bila 2017. kada je iznosila 13.92%.

5. ZAKLJUČAK

Financijska analiza poduzeća izuzetno je važna jer različitim korisnicima pruža važne informacije o poslovanju poduzeća, a menadžerima samog poduzeća omogućuje donošenje odluka vezanih za daljnje poslovanje. Financijska analiza poslovanja može se provesti različitim metodama i postupcima koji se međusobno nadopunjuju te u kombinaciji daju širi i potpuniji uvid u poslovanje. Jedna od najčešće korištenih metoda je analiza putem pokazatelja. Postoji više skupina pokazatelja, za pojedine aspekte poslovanja, a neizbježni u analizi su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti i profitabilnosti. Svi pokazatelji sagledani zajedno u cjelini mogu prikazati realnu sliku poduzeća.

Predmet ovog rada je analiza poslovanja poduzeća Atlantska plovidba d.d. Temeljem provedene financijske analize na temelju financijskih izvještaja za trogodišnje razdoblje dobiven je uvid u poslovanje poduzeća. Atlantska plovidba d.d. je jedna od najvećih firmi na području Dubrovačko – neretvanske županije koji nema, na ovome području, izravnog konkurenta. Stoga se usporedba rezultata provodila u odnosu na prethodno razdoblje.

Pokazatelji likvidnosti su manji od minimalnih vrijednosti i zaključuje se da nije poduzeće sposobno u kratkom roku podmiriti svoje obveze te da bi u budućnosti moglo imati problema s podmirivanjem kratkoročnih obveza odnosno likvidnošću. Pokazatelj zaduženosti ukazuju na povećano korištenih tuđih izvora financiranja. Financiranje iz tuđih izvora je veće od 50% te bi se, vodeći se iskustvenom granicom od 50%, trebalo raditi na tome da se zaduženost u budućnosti smanji i da se poveća financiranje iz vlastitih izvora. Pokazatelji aktivnosti iskazuju povoljnije rezultate u zadnjoj godini u odnosu na 2016. godinu. Primjerice, razdoblje naplate potraživanja je najkraće u posljednjoj promatranoj godini. Prema pokazateljima profitabilnosti, poduzeće posluje pozitivno no prevelike su oscilacije između godina.

Zaključno, može se reći da Atlantska plovidba d.d. posluje uspješno, međutim, vidljive su velike razlike između promatranih godina. Jedan od razloga tome mogu biti promjene na tržištu potražnje koje bi trebalo detaljnije sagledati i uvažavati kod donošenja budućih poslovnih odluka. Također, s obzirom na iskazane rezultate, u budućnosti bi trebalo djelovati na povećanje likvidnosti i smanjenje zaduženosti kako poduzeće ne bi zapalo u poteškoće.

6. LITERATURA

Knjige:

1. Abramović K., Tominac Broz S., Cutvarić M., Čevizović I., (2008): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Zagreb, RRIIF plus
2. Belak V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIIF plus, Zagreb
3. Dropulić, I. (2016): Menadžersko računovodstvo 1, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu
4. Orsag S. (2015): Poslovne financije, Avantis, Zagreb
5. Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M. (2015): Financijski menadžment, RRIIF plus, Split
6. Žagre K., Sačrt Mamić I., Sever S., Žager L. (2008): Analiza financijski izvještaja, Masmedia, Zagreb

Znanstveni članci:

1. Bolfek B., Stanić M. i Knežević S. (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanje tvrtke, Ekonomski vjesnik, br. 25
2. Dečman N. (2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u RH, Ekonomski pregled, br. 63

Internet izvori:

1. Narodne novine (2019), Zakon o računovodstvu, NN [78/15](#), [134/15](#), [120/16](#), [116/18](#) dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>
2. Primjena analize financijski izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja odluka dostupno na: <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf>
3. Bakarín D., Gulín D., Hladika M., Miličić I. (2017.): Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017. godinu, RIF br. 12 dostupno na: <http://rif.hr/e-izdanje/rif/10/#zoom=z>
4. Izvještaji Atlantska plovidba d.d dostupni na: http://www.atlant.hr/9burzovna_izvjesca_obavijesti.ph

PRILOZI

Prilog 4. Bilanca Atlantska plovidba d.d na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine

II. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI:
a) Bilanca na dan 31.12.2017.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
A) POTRAZIVANJA ZA UPISANI I NEUPLACENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	1.723.253.913	1.314.700.264
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	0	12.628.483
1. Izdaci za razvoj	004		865.983
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		11.762.500
3. Goodwill	006		
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007		
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008		
6. Ostala nematerijalna imovina	009		
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	1.688.799.306	1.272.587.665
1. Zemljište	011	12.448.807	12.696.603
2. Građevinski objekti	012	79.998.882	77.515.025
3. Pstrojenja i oprema	013	981.875	695.970
4. Nali, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.592.279.529	1.178.489.654
5. Biološka imovina	015		
6. Predumovi za materijalnu imovinu	016		
7. Materijalna imovina u pripremi	017	3.001.725	3.001.725
8. Ostala materijalna imovina	018	188.688	188.688
9. Ulaganje u nekretnine	019		
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	34.454.607	29.484.116
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	40.000	
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022		
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023		
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024		
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	2.364.660	1.272.240
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	524.980	419.796
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027		26.000.581
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	31.524.667	1.791.499
IV. POTRAZIVANJA (030 do 032)	029	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030		
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031		
3. Ostala potraživanja	032		
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033		
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	125.078.980	101.146.306
I. ZALIHE (036 do 042)	035	31.428.641	22.528.809
1. Sirovine i materijal	036	11.489.882	3.459.612
2. Proizvodnja u tijeku	037		
3. Gotovi proizvodi	038		
4. Trgovacka roba	039		
5. Predumovi za zalihe	040		
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	19.938.759	19.067.197
7. Biološka imovina	042		
II. POTRAZIVANJA (044 do 049)	043	24.028.905	30.886.302
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044		
2. Potraživanja od kupaca	045	12.806.134	16.665.046
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046		
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	201.407	220.062
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	61.109	530.034
6. Ostala potraživanja	049	10.960.255	13.471.160
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	382.000	993.978
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051		
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052		
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053		
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054		
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055		
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	382.000	993.978
7. Ostala financijska imovina	057		
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	058	69.239.434	46.739.217
D) PLACENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRACUNATI PRIHODI	059	2.367	13.683.740
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.849.335.260	1.429.530.310
F) IZVANBILANCNI ZAPISI	061		

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	586.143.861	565.008.776
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	418.656.000	418.656.000
II. KAPITALNE REZERVE	064		
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067+068+069+070)	065	22.756.428	0
1. Zakonske rezerve	066	22.756.428	
2. Rezerve za vlastite dionice	067	9.004.339	9.004.339
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	9.004.339	9.004.339
4. Statutarne rezerve	069		
5. Ostale rezerve	070		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	239.818.531	125.908.351
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-1.447.275	-67.044.392
1. Zadržana dobit	073		
2. Preneseni gubitak	074	1.447.275	67.044.392
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-93.639.823	81.183.207
1. Dobit poslovne godine	076		81.183.207
2. Gubitak poslovne godine	077	93.639.823	
VII. MANJINSKI INTERES	078		6.305.610
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080		
2. Rezerviranja za porezne obveze	081		
3. Druga rezerviranja	082		
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	908.026.423	418.814.814
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084		
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085		
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	908.026.423	418.814.814
4. Obveze za predujmove	087		
5. Obveze prema dobavljačima	088		
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089		
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090		
8. Ostale dugoročne obveze	091		
9. Odgođena porezna obveza	092		
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	333.971.899	425.409.025
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	14	13
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095		
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	283.753.474	365.433.326
4. Obveze za predujmove	097	5.808.002	2.393.969
5. Obveze prema dobavljačima	098	34.356.825	24.580.718
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099		
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100		
8. Obveze prema zaposlenicima	101	1.943.315	2.612.917
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	863.140	2.491.297
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	1.797.961	1.797.961
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104		
12. Ostale kratkoročne obveze	105	5.449.168	26.098.924
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	20.193.077	20.297.695
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.848.335.260	1.429.530.310
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	586.143.861	558.703.166
2. Pripisano manjinskom interesu	110	0	6.305.610

SAŽETAK

Cilj ovog rada je prikazati i analizirati poslovanje poduzeća Atlantska plovidba d.d kroz analizu financijskih izvještaja u razdoblju od 2016. do 2018. godine. Financijski izvještaji su analizirani primjenom horizontalne i vertikalne analize te putem pokazatelja likvidnosti, aktivnosti, zaduženosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. Rezultati analize su pokazali da poduzeće posluje relativno uspješno no ne i izvrsno, što se vidi iz velikih oscilacija između promatranih godina. Također, pokazatelji likvidnosti i zaduženosti ukazuju na moguće probleme u budućnosti.

Ključne riječi: financijski izvještaji, financijska analiza, horizontalna i vertikalna analiza, pokazatelji, Atlantska plovidba d.d.

SUMMARY

The aim of this work was to demonstrate and analyze the operations of Atlantska plovidba d.d through the financial statements for the period 2016.- 2018. Financial reports were analyzed with horizontal and vertical analyzes and indicators of liquidity, activity, indebtedness, economy and profitability. The results of the research showed that this company is doing a good job but not excellent, which can be seen from the large oscillations between the observed years. Also, indicator of liquidity and indebtedness are indicating in possible problems in future.

Key words: financial analyzes, horizontal and vertical analyzes, financial statements, Atlantska plovidba d.d

POPIS TABLICA

- Tablica 1: Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici
- Tablica 2. Podjela obveze sastavljanje financijskih izvještaja
- Tablica 3. Prikaz skraćene bilance
- Tablica 4. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka
- Tablica 5. Struktura izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti
- Tablica 6. Izvještaj o promjenama kapitala
- Tablica 7. Pokazatelji likvidnosti
- Tablica 8. Pokazatelji zaduženosti
- Tablica 9. Pokazatelji aktivnosti
- Tablica. 10 Pokazateli ekonomičnosti
- Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti
- Tablica 12. Pokazatelji investiranja
- Tablica 13. Skraćeni prikaz bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.
- Tablica 14. Skraćeni prikaz relativne promjene bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.
- Tablica 15. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d za razdoblje od 2016. do 2018
- Tablica 16. . Skraćeni prikaz relativne promjene računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018
- Tablica 17. Vertikalna analize aktive i pasive skraćene bilance poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.
- Tablica 18. Vertikalna analiza skrećenog računa dobiti i gubitka poduzeća Atlantska plovidba d.d. za razdoblje od 2016. do 2018.
- Tablica 19. Pokazatelji likvidnosti
- Tablica 20. Pokazatelji zaduženosti
- Tablica 21. Pokazatelji aktivnosti
- Tablica 22. Pokazatelji ekonomičnosti
- Tablica 23. Pokazatelj profitabilnosti

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Račun dobiti i gubitka Atlantska plovidba d.d na 31. prosinca 2018. i 2017. godine

Prilog 2. Bilanca Atlantska plovidba d.d na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine

Prilog 3. Račun dobiti i gubitka Atlantska plovidba d.d na 31. prosinca 2017. i 2016. godine

Prilog 4. Bilanca Atlantska plovidba d.d na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine